

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty, soudce Zdeňka Kühna a soudkyně Michaely Bejčkové ve věci žalobce: **D. P.**, zast. advokátem Mgr. Václavem Voříškem, Pod Kaštany 245/10, Praha 6, proti žalovanému: **Ministerstvo dopravy**, nábřeží Ludvíka Svobody 1222/12, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 3. 2020, čj. 350/2020-160-SPR/3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 18. 3. 2022, čj. 16 A 25/2020-17,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobce **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Magistrát hlavního města Prahy rozhodnutím ze dne 15. 8. 2014 uznal žalobce vinným z přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 3 zákona o silničním provozu a uložil mu pokutu ve výši 3 000 Kč.

[2] Žalovaný odvolání žalobce zamítl jako opožděné, neboť rozhodnutí magistrátu bylo prostřednictvím pošty doručeno zmocněnci žalobce P. K.

[3] formou náhradního doručení (fikcí) dne 1. 9. 2014 a odvolání bylo elektronicky podáno až dne 14. 7. 2015.

[4] Proti rozhodnutí žalovaného se žalobce bránil žalobou podanou u městského soudu, který ji v záhlaví označeným rozsudkem zamítl.

[5] Proti rozsudku městského soudu podal žalobce (stěžovatel) kasační stížnost.

[6] Podle § 104a odst. 1 soudního řádu správního, jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji NSS pro nepřijatelnost.

[7] Při rozhodování o (ne)přijatelnosti kasační stížnosti NSS vychází z judikatorně ustálených kritérií, jež pramení ze závěrů usnesení NSS ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39. Podle citovaného usnesení je kasační stížnost přijatelná v následujících

typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Tato kritéria přijatelnosti kasační stížnosti jsou použitelná i po novele § 104a odst. 1 s. ř. s., která s účinností od 1. 4. 2021 rozšířila okruh případů, při jejichž přezkumu zdejší soud posuzuje přijatelnost kasační stížnosti (viz usnesení NSS ze dne 16. 6. 2021, čj. 9 As 83/2021-28). K námitce stěžovatele, že žalobu podal v době, kdy se na tyto věci institut nepřijatelnosti nevztahoval, NSS podotýká, že řízení o kasační stížnosti není pokračováním řízení započatého před krajským (městským) soudem, ale zcela samostatným řízením. Již z tohoto důvodu nelze ve stěžovatelem namítaném směru shledávat jakoukoli protiústavnost.

[8] Stěžovatel v kasační stížnosti namítl, že městský soud shodně se žalovaným nesprávně dovodil, že rozhodnutí magistrátu, které bylo doručováno poštou, bylo zmocněnci stěžovatele řádně doručeno formou náhradního doručení (fikcí). Stěžovatel namítá, že k doručení rozhodnutí magistrátu nedošlo. Zmocněnec stěžovatele totiž v řízení před magistrátem požádal o doručování písemností na elektronickou adresu *obecny@zastupce.eu*. Správní orgány tedy byly povinny doručovat písemnosti elektronicky, přesto tak v rozporu s § 19 odst. 3 správního řádu nepostupovaly. V důsledku tohoto pochybení nemohly nastat ani účinky fikce doručení rozhodnutí magistrátu.

[9] Stěžovatel je přesvědčen, že kasační stížnost je přijatelná, neboť se týká právních otázek, které jsou judikaturou řešeny rozdílně. Zatímco městský soud odkázal na dva rozsudky NSS, stěžovatel v kasační stížnosti odkazuje na jiné rozsudky téhož soudu, které řeší stejnou otázku odlišně. Dále se městský soud dopustil zásadního pochybení, neboť důvody svého rozhodnutí založil na úvahách, které nemají oporu v rozhodnutí žalovaného, které je nepřezkoumatelné. V neposlední řadě je stěžovatel přesvědčen, že aplikace nepřijatelnosti je v této věci protiústavní, neboť žalobu podal v době, kdy ve vztahu k této věci nebyla tato právní úprava platná.

[10] NSS nejprve posoudil, zda tu nějaké důvody přijatelnosti jsou. V projednávané věci takové důvody nenalezl.

[11] Městský soud v této věci přílehavě odkázal zejména na rozsudky NSS ze dne 27. 6. 2016, čj. 6 As 106/2016-31, a ze dne 8. 3. 2017, čj. 10 As 4/2016-32, jeho závěry jsou srozumitelné a v souladu s relevantní judikaturou.

[12] NSS v této souvislosti připouští, že ze správního spisu skutečně nevyplývá, že by se magistrát byť i jen pokusil na elektronickou adresu zmocněnce stěžovatele nějakou písemnost odeslat. Na to poukázal též městský soud, který však na straně druhé v souladu s konstantní judikaturou dovodil: *„Jestliže je z judikatury patrné, že zástupce žalobce systémově v rozporu s účelem § 19 odst. 3 správního řádu požaduje doručování na jím uvedenou e-mailovou adresu, která je identifikována způsobem, který brání správním orgánům v doručování tímto způsobem a tak jej vede k odeslání na odlišnou existující e-mailovou adresu, soud v absenci úvah správního orgánu o obstrukční povaze požadovaného způsobu doručení s uvedením výskytu takového jevu neshledává vadu nepřezkoumatelnosti rozhodnutí, zejména pokud v průběhu*

pokračování

soudního řízení žalovaný i odkazem na rozsudek NSS čj. 10 As 45/2016-32 prokázal, že úkon zástupce žalobce není nahodilý, ale systémový a tomu také odpovídá postup ostatních správních orgánů (srovnej rozsudky NSS čj. 6 As 106/2016-31, bod 10 a čj. 1 As 104/2015-27, bod 15, rozsudek Krajského soudu v Brně čj. 33 A 17/2015-20, str. 7). Pokud z judikatury vyplývá, že pro jiný správní orgán je diakritika v doméně technickou překážkou v odeslání správního aktu na označenou e-mailovou adresu, není důvodu po jiném správním orgánu požadovat, aby učinil předchozí marný pokus o doručení nebo uvedl explicitní úvahu o obstrukční povaze účastníkem uvedené adresy k doručování na základě výskytu shodné obstrukce účastníka nebo zástupce účastníka v jiném řízení u správního orgánu.[...] Výskyt daného jevu v jednotlivých řízeních u odlišných správních orgánů nebo soudů zakládá závěr o obstrukční povaze požadavku P. K. na doručování na adresu obecny@zastupce.eu v jakémkoli řízení.“ V této souvislosti městský soud přílehavě odkázal také na rozsudek NSS ze dne 31. 3. 2016, čj. 4 As 269/2015-37, kde rovněž zdejší soud konstatoval, že popsany postup P. K. (zmocněnce stěžovatele) je zjevně obstrukční a představuje zneužití práva.

[13] V návaznosti na právě uvedené NSS dále konstatuje, že není přílehavý odkaz stěžovatele na rozsudek NSS ze dne 24. 7. 2015, čj. 8 As 55/2015-26. V nyní projednávané věci se totiž nejedná o případ, v němž by písemnost nemohly správní orgány z objektivních technických důvodů doručit na elektronickou adresu (sám stěžovatel v kasační stížnosti konstatuje, že v této věci nebyly nikým objektivní technické důvody ani tvrzeny). Důvodem postupu správních orgánů v nynější věci byly notoricky známé obstrukční praktiky P. K. Totéž platí o rozsudku NSS ze dne 5. 11. 2015, čj. 2 As 110/2015-42).

[14] Zcela přílehavý není ani odkaz stěžovatele na rozsudek NSS ze dne 13. 8. 2015, čj. 9 As 60/2015-39, podle něhož je správní orgán povinen účastníkovi sdělit, že mu nebude na jím požadovanou adresu doručovat a z jakých důvodů. NSS konstatuje, že není pochyb o tom, že povinnost správního orgánu informovat a poučit dotčené osoby o jejich procesních právech a povinnostech takovým způsobem, aby nebyly v důsledku své neznalosti poškozeny, je obecným požadavkem správního řízení. Zásada součinnosti však platí jak pro správní orgány, tak i pro účastníky řízení (např. rozsudek NSS ze dne 26. 3. 2008, čj. 7 Azs 3/2008-64). Již v rozsudku čj. 10 As 4/2016-32 pak NSS s odkazem na četnou judikaturu zdůraznil, že významnou okolností je skutečnost, že „zmocněnec P. K. si je a musel být vědom technických či jiných obtíží, jakož i četných omylů na straně správních orgánů, spojených s doručováním na elektronickou adresu obecny@zastupce.eu“ Z těchto důvodů, jakož i v důsledku častého nepotvrzení přijetí písemností zasílaných na tuto adresu, musel být zcela logicky připraven na převzetí těchto (i jiných) písemností současně na adrese pro doručování uvedené v evidenci obyvatel, příp. na adrese trvalého pobytu. [...] Stejně tak nelze na správním orgánu I. stupně (příp. stěžovateli) vždy a za všech okolností požadovat, aby v každém jednotlivém řízení informovali zmocněnce o neakceptaci žádosti o doručování na elektronickou adresu obecny@zastupce.eu.“

[15] V této souvislosti není případný ani odkaz stěžovatele na rozsudek NSS ze dne 29. 8. 2018, čj. 10 As 324/2017-37, který se týká případu, ve kterém správní orgány nejenže ve svých rozhodnutích nevysvětlily důvody, proč písemnosti nezasílaly na danou elektronickou adresu, ale tyto důvody neuvedl žalovaný správní orgán ani ve vyjádření k žalobě (bod 13 rozsudku čj. 10 As 324/2017-37). O takový případ se v nyní projednávané věci nejedná, byť i zde lze sice správním orgánům vytknout, že tyto důvody nesdělily již ve svých rozhodnutích, ale že žalovaný s jejich vysvětlením vyčkal až na své vyjádření k žalobě.

S ohledem na právě citovanou judikaturu se však nejedná o takovou vadu řízení, která by měla bez dalšího za následek nezákonnost rozhodnutí žalovaného, který dané důvody dostatečně i s odkazem na relevantní judikaturu osvětlil ve vyjádření k žalobě. Tímto se nyní věc odlišuje od věci čj. 10 As 324/2017-37.

[16] Z těchto důvodů nelze ani dovozovat nepřezkoumatelnost správních rozhodnutí, jakož i to, že městský soud v dané věci nahrazoval činnost správních orgánů. V této souvislosti tak nejsou ani případné odkazy stěžovatele na rozsudky NSS ze dne 18. 12. 2003, sp. zn. 5 A 139/2002, či ze dne 6. 2. 2020, čj. 2 As 23/2019-34.

[17] Co se týče stěžovatelem odkazovaného rozsudku NSS ze dne 14. 3. 2018, čj. 2 As 301/2017-34, je třeba zdůraznit, že při vydání tohoto rozsudku byl již NSS (i příslušný krajský soud) vázán právními závěry, které NSS vyslovil v předchozím rušícím rozsudku ze dne 11. 5. 2016, čj. 2 As 308/2015-38. Časově ovšem vydání rozsudku čj. 2 As 308/2015-38, předchází vydání rozsudků ze dne 27. 6. 2016, čj. 6 As 106/2016-31, a ze dne 8. 3. 2017, čj. 10 As 4/2016-32. V rozsudku čj. 2 As 301/2017-34 tedy NSS s ohledem na princip vázanosti předchozím rušícím rozsudkem nemohl dostatečně reflektovat následný vývoj judikatury.

[18] Podstatnou část kasační stížnosti dále zabírá nesouhlas stěžovatele a jeho zástupce se zveřejňováním osobních údajů v neanonymizovaném rozhodnutí na webu NSS. Tato otázka však nemá žádný vztah k podstatě věci a nemůže tedy založit přijatelnost kasační stížnosti.

[19] V této věci tedy nevyvstala žádná právní otázka, kterou by judikatura neřešila, či neřešila jednotně, ani taková otázka, kterou by bylo třeba řešit odlišně. NSS ani v rozsudku městského soudu nevidí žádná pochybení, tím spíše v nich nevidí pochybení takové intenzity, která by mohla vést k přijatelnosti kasační stížnosti. NSS proto kasační stížnost podle § 104a odst. 1 soudního řádu správního odmítl pro nepřijatelnost.

[20] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci podle § 60 odst. 1 a § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému nevznikly žádné náklady řízení vymykající se z jeho běžné úřední činnosti.

[21] Pro úplnost soud uvádí, že není namístě stěžovateli vrátit zaplacený soudní poplatek (usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, čj. 8 As 287/2020-33, bod 53).

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. července 2023

Ondřej Mrákota
předseda senátu